

Octavian Goga și ideea națională

Noul volum de corespondență legată de personalitatea lui Octavian Goga* ne readeuce în minte, oportunitate, un fapt care pentru generația respectivă a fost vital: înfăptuirea deplină a statului unitar românesc, la capătul unei lupte îndelungate și cu prețul unor sacrificii inestimabile. Scriitorii s-au aflat de regulă în fruntea acestei lupte, cum era și firesc ei fiind elementul principal de cristalizare a aspirațiilor colective și de difuziune a idealurilor nutrite de orice popor în epoca modernă. Tocmai de aceea Goga și-a revendicat drept strămoși spirituali, între alții, pe Kogălniceanu și Eminescu, situabili amândoi pe „calea regală” a acestei lupte. Cînd a fost să evocă odată pentru studențimea din Cluj aportul său la realizarea ideii naționale, Goga și-a adus aminte de acei ani, din pragul secolului, cînd s-au înfiripat revistele **Lucaefărul** și **Țara noastră**, pe un fond de neliniște și speranță caracteristic ajunului de furtună. „Pedagogia opresorului” voia să facă din tinerii cărturari români niște luptători pentru o cauză străină și înțelegea să coordoneze totul în această direcție: școală, presă, literatură. Unei atare pedagogii nu i se putea opune cu succes decît o pedagogie a solidarității românești, una care să folosească aceleși așezăminte pentru cimentarea conștiinței naționale prin cultură. O bună intuiție i-a făcut pe cărturarii noștri din interior și din afara Carpaților să opteze pentru o cultură de masă, capabilă să întrețină puterea de luptă a poporului, și să-i nutrească idealul unității politice. În sensul acesta reclama N. Iorga, în coloanele **Semănătorului**, o schimbare de direcție în cultură, convins cum era că fără un aspru examen de conștiință nici o renovare, nici o schimbare importantă nu se produce. S-a putut exagera mai târziu, polemic, latura națională (Goga însuși a făcut-o), dar în linii mari raportul dintre valorile universale și cele autohtone era bine fixat din primii ani. „Ca figura miticului Janos, va mărturisi cîntărețul **pătimirii noastre**, avem o față care privea înainte și alta care se uita înapoi. Înainte era cîmpul întins al civilizației, înapoi era căsuța noastră din deal care ne vorbea în noapte” (**Mustul care fierbe**, 1937, 25), așadar gîndul apartenenței un sistem de valori ce se cuvenea apărut, dus mai departe prin jertfa noilor, devotamente. Însemna aceasta în gustime de spirit, naționalism? Cultivarea specificului național decurgea dintr-o doctrină venind din alt veac și asimilată aici potrivit cu

Adunarea Națională de la Alba Iulia n-a avut decît să menționeze printr-un proces verbal politic o realitate care exista moralicește, care era simțită de toți aceia care îndelungul veacurilor căutau să lumineze poporul — fapt constatat de călători străini care aveau ochi pentru a vedea și o pană pentru a scrie adevărul.

DR. IOAN LUPAȘ

nevoile locului. „Am înțeles, fragmentar mai întîi, limpede mai pe urmă, că în oceanul zburciat al omenirii noi simțim o insulă cu flora ei deosebită și că a îngădui să se distrugă această insulă înseamnă a tolera un furt în atelierul de evoluție universală” (**Ibidem**, 26). Partea dă seama de întreg și-l condiționează. Frustrarea ei înseamnă frustrarea întregului și nu există soluție durabilă fără armonizarea lor, ceea ce vrea să spună: integrarea firească a naționalului în universal. Pe tărîm geopolitic, ideea națională s-a infiripat din conștiința organică a unității, iar această conștiință a fost hrănită prin circulația continuă a valorilor de cultură. „Istoria noastră politică se confundă cu istoria presei românești”, observă publicistul, apreciind că sub acest unghi „gazele sînt plămîni neamului” (**Ibidem**, 31). În adevăr, publicațiile de care Goga și-a legat numele, îndeosebi cele de la începutul carierei, au avut acest rol, asupra căruia corespondența scoasă acum de M. Bordeianu și Șt. Lemny ne previne în chip convingător, furnizînd istorie literară și totodată istorie social-politică noi detalii demne de interes. Prin **Lucaefărul** și **Țara noastră**, la care se referă, mai ales, scrisorile din volum (citeva sute), militantul și-a exercitat vocația îndrumătoare, făcînd în fond „operă de pedagogie a națiunii”. Animator al grupului de „tineri oțeliți”, militînd pentru forme adaptate la nevoile clipei și făcînd din cultură un instrument de luptă redutabil, Goga a fost, în acei primii ani ai secolului nostru, unul din factorii vitali ai societății românești. Ideea unirii i-a marcat demersurile, pe linia acelor **Precursori** cărora avea să le sculpteze apoi efegii memorabile. Vlaicu însuși, comilion și prieten, e situat în această tradiție: „L-a fulgerat visul nostru al taturora, în care s-a muiat și aripa lui: să treacă munții, să dărîme în conștiința milioanei stavila care ne despărta. Astfel capătă și moartea lui un înțeles simbolic, o putere magică, care vorbește sufletelor. Vlaicu e primul sol al unui vis milenar, întîiul soldat căzut pe cîmpul de bătălie, cel dintîi sînge vărsat pentru trecerea Carpaților” (**Precursori**, 1930, 27-30). În registrul simbolic conturează scriitorul și alte figuri, cu o măiestrie ce-l apropie de Eminescu și de Argehi. El se situează în tradiție pașoptistă (Iancu, Barițiu, Șaguna sînt nume des invocate) și nu ezită a-și asuma din capul locului un rol de căpetenie. Fire pasionată, cloticitoare în subiectivismul ei neascuns, el a stîrnit deopotrivă prietenii ce înduioșează încă pe biografi și adversarii ireductibile, cum rezultă și din scrisorile recuperate acum din arhiva **Lucaefărului**. Posteritatea scriitorului a fost marcată și ea în ambele direcții. S-ar putea spune, chiar că adversarii au prevalat, de vreme ce după aproape un demisecol de la moarte nu avem încă la îndemîna opera sa întreagă, așa cum s-ar putea constitui aceasta din ediții antume, din rispa presei, din arhiva scriitorului și din atîtea scrisori risipite aiurea, operă pătrunsă de acele „adevăruri organice ale sufletului românesc, pe care noi le-am aruncat în cumpăna istoriei”. Dacă o asemenea operă se anunță atît de rotundă, este pentru că ea își are obîșia într-o idee generoasă, aceeași de-a lungul unei vieți: ideea unității de neam, existînd subiacent de secole, realizabilă mai întîi pe tărîmul culturii, apoi în structurile de stat. În ambele etape, Goga a fost un ferment activ și eficient, pe care istoria nu l-a pus încă destul în lumină. Scrisorile din noul volum, publicat în seria „documentelor literare”, vor contribui desigur la o mai bună situare a militantului în epocă, dat fiind că e vorba de un important centru de referință, unul în care se adună atîtea știri semnificative pentru viața politică și culturală dinaintea mării conflagrații, la capătul

căreia avea să justifice astfel, la Paris, triumful cauzei noastre: „o mie de ani de amărăciune neîntreruptă ne-a răscumpărat această fericire pentru viitor” (**La Roumanie**, 24 sept. 1918). Dacă asemenea împliniri au nevoie în genere de o motivație istorică, ele nu se pot consolida însă decît prin adaosul continuu de sacrificii. Solidaritatea noilor generații în jurul aceluiași ideal e îndemnul, marele îndemnul, ce se degajă din opera lui Goga. Scrisorile din volum oferă destule pasaje răscolitoare (aceiași cadență și aceeași putere de a descătușa fiori palingenetic) amintind de volumul **Precursori** (1930) și de alte demersuri ale publicului, a căror rezonanță postumă arată că ele n-au fost „strigăte în pustiu”.

AI. ZUB

* Octavian Goga în corespondență, ed. îngrijită de M. Bordeianu și Șt. Lemny, Ed. Minerva, 1983.

Acțiuni internaționale românești

În anii primului război mondial lupta pentru unitatea tuturor românilor intrase în faza decisivă. După ce armatele române au trecut triumfal Carpații, dr. Vasile Lucaciu, dr. I. Nistor, Octavian Tăslăuanu, Iorgu G. Toma, dr. Dimitrie Marmelcu, V. C. Oșvadă, dr. Onisifor Ghibu, cu asentimentul și în numele Consiliului transilvănenilor refugiați în România, au redactat și înaintat Consiliului de Miniștri un memorandum prin care solicitau să fie create condițiile favorabile ca românii din ținuturile subjugate de imperiul vecin să poată lupta alături de unitățile militare ale țării pentru întregirea neamului.

Primii care se angajează în această mare operă sînt refugiații aflați în România și prizonierii din numeroasele lagăre din Rusia. Aceștia din urmă au asaltat ambasada noastră de la Petrograd și unele autorități imperiale cu mii și mii de cereri prin care solicitau trimiterea în România, sau eliberarea din prizonierat și înrolarea în regimente proprii. Între guvernele de la București și Petrograd au avut loc discuții privind organizarea corpului de voluntari români, dar acestea n-au dus la un rezultat imediat.

În decembrie 1916 autoritățile competente ruse și-au dat asentimentul pentru organizarea unei tabere de prizonieri români la Darnaia. Ministerul de Război al României a dat ordin la 23 februarie 1917, să se formeze corpul voluntarilor români din prizonierii austro-ungari aflați în Rusia, dar Marele Stat Major Rus nu a aprobat decît înrolarea a 5.000 de oameni aflați în zona Moscova, acolo unde erau puțini transilvăneni. Evenimentele revoluționare din Rusia, petrecute în februarie 1917, au favorizat activitatea și lupta românilor. Mii de prizonieri își îndreaptă gîndurile și pașii spre Darnaia, unde se adună un mare număr de luptători decisi să se jertfească pentru unitatea neamului. Aceștia au redactat un manifest adresat Guvernului Provizoriu din Rusia, guvernelor și tuturor statelor aliate României, precum și celor neutre prin care cereau „cu voință nestrămătată încorporarea... la România liberă, pentru a forma împreună cu ea un singur stat românesc”.

La 8 iunie 1917 Iașul a primit primul detașament ardelean. A urmat al II-lea, care număra peste 4500 luptători. Ambele formațiuni

și-au adus contribuția la victoria armatei române de la Mărăști, Mărășești, Oituz. Comitetul român de la Kiev, condus de avocat dr. Boca, a desfășurat o amplă activitate propagandistică prin intermediul publicațiilor „România Mare”, „Ardealul”, „România nouă”, al cărților și broșurilor tipărite. Aceasta a dat rezultate pozitive. Pînă la finele lunii martie 1918 au fost organizați și trimiși din Rusia în România 9.721 soldați și 396 ofițeri, ceea ce a reprezentat foarte puțin față de numărul mare al prizonierilor aflați aici. Și-au adus contribuția la această remarcabilă acțiune, prin prezența lor în Rusia, Vasile Lucaciu, Octavian Goga și alți înflăcărați luptători originari din Transilvania asuprită.

Intrarea României în război, eforturile ei economice, sacrificiile umane, pierderile teritoriale nu se bucurau de aprecierile cuvenite din partea aliaților. Guvernul de la București, ambasadele românești nu aveau posibilitatea să contracareze propaganda dușmănoasă desfășurată, atît în statele aliate, cît și în cele inamice. În vederea realizării unei susținute activități de pregătire și susținere a intereselor naționale, a convingerii opiniei publice internaționale asupra dreptății cauzei românești, a atragerii diplomației occidentale de partea României au plecat în statele Antantei o serie de oameni politici și de cultură. La Paris și-a desfășurat activitatea o colonie română, în rîndurile căreia se aflau: Tr. Vuia, Nicolae Titulescu, Toma Ionescu, Tr. Lalescu, O. Tăfrali. Asociația profesorilor universitari din România a trimis în Capitala Franței un număr de 30 de membri. Acestora li s-au alăturat 40 parlamentari. Legația română la Paris a organizat un birou de presă, iar între 17 ianuarie 1918—11 iunie 1919 a apărut săptămînal „La Roumanie”, care în fapt a fost organul de presă al emigrației. Articolele, broșurile, cărțile publicate, întrunirile organizate au avut efecte dintre cele mai pozitive. Au aderat deschis la cauza unității noastre naționale oameni politici ca: Fr. Bouillon, Selves, P. Duchanel, M. Dubost, C. Clémenceau, S. Pichon, matematicianul Lucien Poincaré, istoricul Ernest Lavisse. În timpul discuțiilor de la Buftea și tratativelor de la București în Franța s-a desfășurat o activitate intensă în vedea prezentării condițiilor extrem de grele impuse de inamic și anulării violentului dictat. Sub raport organizatoric, la 17/30 aprilie 1918, s-au pus bazele Comitetului național al românilor din Transilvania și Bucovina. Sosirea lui Take Ionescu în această țară a însemnat un impuls pentru emigrația română. Prezența dr. Vasile Lucaciu a stimulat lupta românilor aflați în Franța. În aceste condiții se pun bazele Consiliului Național pentru Unitatea Românilor condus de Take Ionescu, V. Lucaciu, O. Goga, dr. C. Angelescu, I. Florescu. Acesta a fost recunoscut ca exponentul autorizat al poporului român de către guvernele francez, american, englez și italian, el reprezentînd în fapt politica externă a României, susținînd cu ardoare necesitatea unității naționale.

Italia, țară cu care românii aveau vechi și continui legături culturale, politice, a găzduit cu toată atenția un număr de peste 60.000 români transilvăneni, bucovineni, bănățeni, maramureșeni, care, trimiși pe frontul din nordul peninsulei de către autoritățile militare austromaghiare să lupte pentru o cauză străină neamului din care făceau parte, au părăsit pozițiile de pe frontul respectiv și au trecut la italieni. Între 8—10 aprilie 1918 în străbuna Romă s-au desfășurat lucrările Congresului popoarelor subjugate de monarhia habsburgică. Exponenții națiunilor asuprite din centrul Europei au dat un răspuns ferm acelor teoreticieni și oameni politici care militau pentru menținerea anacronicului stat condus de Habsburgi. Oamenii politici, care reprezentau pe români, cehoslovaci, polonezi, jugoslavii aflați în Italia, și-au reunit eforturile pentru a purta o luptă fermă împotriva unui inamic comun. La Congresul de la Roma națiunea română a fost reprezentată de senatorii Mironescu și Drăghicescu, precum și de deputatul dr. Lupu. Guvernul Italiei a permis, după Congresul de la Roma, formarea de Comitate Pro România. Astfel de organizații au

BREVIAR JUDEȚEAN

cu sprijinul factorilor educațivi locali, a organizat simpoziune „Bacău — vatră străveche de civilizație românească” și „Țirgul Trofus — centru urban din Moldova în evul mediu” însoțite de expoziții fotodocumentare adecvate. ● Un simpozion intitulat „Sub semnul unității naționale” urmat de o ședință a cenaclului literar „Nicolae Labis” și un recital de versuri patriotice au avut loc în comuna Scorțeni județul Bacău în contextul acțiunilor prieluite de împlinirea a 65 de ani de la încheierea procesului de formare a Statului național unitar român. ● Cu concursul unor specialiști ai Muzeului de științe naturii din Bacău s-au organizat simpoziunele „Agricultura biologică și noțiunile fundamentale ale ecologiei” (comuna Luliz Călugăra) și „Calitatea biologică și metode de evidențiere a acesteia” (comuna Racova). ● Sub genericul „Dialog cinematografic” în comuna Blăgești s-a organizat o manifestare complexă constînd în simpoziune, dezbateri, expuneri pe teme de agricultură, educare materialist-științifică, revoluționar-patriotică, ilustrate de filme artistice și documentare. Din tematica manifestării: „Zootehnia izvor de venituri și bunăstare”, „Pagini din lupta poporului român pentru formarea statului național unitar”. ● Pacea — năzuință de veacuri a poporului român — „Materialitatea lumii”.

V. M.

George Bacovia — poemul de miine

● Redeschiderea conferințelor revistei noastre s-a făcut de cînd prin prezentarea, într-una din sălile întreprinderii Cinematografice Județene Bacău, și, apoi, discutarea a două scurt-metraje inspirate de opera lui G. Bacovia. Primul, în ordinea proiectării, a fost cel intitulat **Bacoviene**, în care realizatorul său, Vladimir Lucașevici, a juxtapus imagini din realitatea locală con-

siderate a fi corespondente versurilor din **Fanfară**, **Monosilab de toamnă**, **Note de toamnă**, **Rar**, recitate și cîntate în compania de chitară de Barbu Morcovescu-Barmo. Filmul insistă asupra citorva elemente de „atmosfera bacoviană”, care sînt, trebuie spus, bine surprinse. Încredințat lui Vladimir Lucașevici îi însoțeste însă deschiderea asupra complexității operei poetului.

Al doilea film, **George Bacovia — poemul de miine**, e opera unui regizor și poet cu scriitură fină, calmă, Nicolae Cabel, realizată de Studioul „Alexandru Sahia”. După o enunțare succintă a principalelor teme bacoviene, se evocă mediul băcăuan așa cum l-au fixat, ilustratele de la începutul secolului, se evidențiază pasiunea lui Bacovia pentru desen și muzică, se relevă existența banală, aproape anonimă, a poetului și, prin contrast cu aceasta, penetrația tot mai largă, prin ediții succesive și traduceri, a operei sale.

Nicolae Cabel caută să descîlceze în fiecare din fotografele melancolice poetului, ivită la răs-cruce de veacuri, și cum, prin creație, aceasta se transformă, finalmente, în bucurie. Faptul e sugerat pe cit de discret, pe atît de ingenios: fereastra solitarului, cu mușcatele în geam — unul din elementele expresive ce se repetă; celelate sînt picătura de apă ce stă să cadă de pe o ramură, un arbore singuratic, niște file chinute de manuscris — devine, la sfîrșit, din vîneție și rece, polieromă și, la fel, priveliștea din dreptul ei. Drama poetului apare oarecum estompată dar nu mai puțin semnificativă decît în reconstrucțiile literare cunoscute.

Bacovia — poemul de miine nu intenționează să realizeze schița monografică, n-are tentă didactică și nici nu se vrea un film exclusiv documentar, deși surpriza pe care o oferă vine tocmai din această latură. E vorba de o secvență dintr-un reportaj făcut la 14 decembrie 1956, descoperit în Arhiva Națională de Filme. În aceeași, la Casa Scriitorilor, Bacovia a

foșt sărbătorit cu prilejul împlinirii vârstei de 75 de ani. Evenimentul, consemnat în presă, a fost povestit pe larg de Agatha Grigorescu-Bacovia în **Viața poetului**. El a fost, se știe acum, și filmat. Secvența aleasă redă o parte a festivității: Bacovia întîmpinat călduros de Maria Banuș, Mihai Beniuc, Eugen Jebeleanu, Cicerone Theodorescu; Bacovia alături de T. Argehi încercînd să-și aprîndă, cu o mîna fremurătoare, țigara, de la focul țigărilor autorului **Cîntării omului**, mult mai sigur în mișcări; Bacovia trecîndu-și palma peste decorația (i se acordase de citeva luni „Meritul cultural” clasa I) prinsă în piept de Eugen Jebeleanu; Bacovia citîndu-și de pe o foaie mototolită cuvîntul de mulțumire; Bacovia contemplat de Mihai Dragomir și probabil de întreaga asistență; Bacovia — cap mare, profil scobit de bătrînețe, privire nesigură, jenată, gît nefiresc de subțire, trup gir-bovînt, brațe vîlăgute. Secvența a această răsplătește curiozitatea noastră, a celor care, tineri sau mai puțin tineri, dorim să știm cum arăta poetul.

Toate componentele filmului sînt reușite și atent echilibrate: imaginea (Liviu Georgescu, Romeo Chiriac) are o aprecieabilă claritate și adîncime, iar ilustrația muzicală, alcătuită de Andrei Brez din fragmente ale unor concerte de Enescu și Saint-Saëns, reliefează subtil monodia versurilor bacoviene, rostite aci chiar de autorul lor, după înregistrarea existentă în Fonoteca de aur a Televiziunii Române.

Concis, stilizat, **Bacovia — poemul de miine** are calitățile unui scurt-metraj de referință.

Constanțin CĂLIN

Expoziție de pictură

● Pentru a șasea oară în 1983. Galeriei de Artă din Bacău au fost cedate unor plasticieni amatori: de data aceasta lui Mihai Pîrgariu, 76 de ani, și lui Gheorghe Ștefănescu, 61 de ani, ambii

localnici. Primul, prezent cu 58 de lucrări, a mai participat la 15 expoziții (9 personale, 6 colective) și e deținătorul a cinci premii naționale și al unei mențiuni, obținute în cadrul Festivalului „Cin-tura României”. Pictura sa cuprinde o multitudine de subiecte: plecarea circelor de vite la păscut, seceratul și treratul grîului, mulsul oilor și faptul casului, căratul lemnelor din pădure, spălaturul rufelor la riu, focuri de țabără, hore, sezătoari etc. Ea înfățișează peisaje campestre, silvestre, marine, rurale, urbane. Mihai Pîrgariu variază cu ușurință nu numai subiectele ci și procedeele de artă, lucrînd cu egală îndemîinare în ulei și în tempera, amalgamînd cu nonșalanță influențe ale picturii românești tradiționale. Uneori însă intuiția îl ajută să evite epigonismul. Cîteva din tablourile sale se impun atît prin modul de organizare a spațiului cît și prin cromatica bine aleasă, prin pînșuția vioaie, care, de pildă, (ele n-au titluri) cel care înfățișează o fierărie, cel despre scoșul cartofilor, cel în care un pod se răfrînge în apele unui riu sau autoportretul cu sombrero. Cînd își ignoră temperamentul ori se încearcă în subiecte care nu-i stau la inimă (fierărie, muncile la stîm), Mihai Pîrgariu eșuează în plătitudine, asemenea unui amator oarecare. Adică în contrariul a ceea ce, de fapt, este.

Al doilea, Gheorghe Ștefănescu, prezent cu 20 de lucrări, are antecedente artistice mai puțin remarcabile, participînd, din cite ni s-a spus, doar la Anuala '83 a plasticienilor amatori din județ. Între două autoportrete severe, e etalează tablouri cu flori, cu scene de viață gospodărească sau cu obiceiuri de iarnă. Unul cu gălbenele și altul cu erizantele mi s-au părut reușite. În rest, multă dichiseală, dar totul e tratat la rece, cu destule improprietăți coloristice.

C. Cn.

BORZEȘTI

● Bogată activitate economică, culturală, artistică și în municipiul de pe Valea Troșului. Borzești, cetatea petrochimică, înregistrează luna de lună noi și însemnate succese în economie, dar și în viața social-culturală. Un scurt tur de orizont aici, unde zeci de mii de oameni harnici și pricepuți desfășoară cu avînt o rodnică întrecere socialistă, este edificator pentru preocuparea Comitetului municipal de partid în vederea traducerii în viață a sarcinilor trasate de partid. ● Primele zece luni ale acestui an s-au încheiat cu un bilanț bogat în industrie: borzeșenii au realizat peste sarcinile de plan o producție marfă industrială în valoare de mai bine de 500 milioane lei, aducîndu-și astfel o prețioasă contribuție la creșterea eficienței economice în județ. ● După cum sîntem informați la Comitetul municipal de partid, Combinatul petrochimic Borzești, cea mai mare unitate economică din municipiu, își face integral sarcinile de plan în această perioadă și la export și investiții. ● La ora actuală la Borzești, se lucrează intens la 20 de noi capacități de producție, stadiile lucrărilor de construcții-montaj aflîndu-se în devans față de graficele la multe dintre aceste obiective. ● „Sodă III”, cu patru capacități de producție de o foarte mare importanță pentru economia noastră, este una dintre cele mai noi instalații de pe platforma petrochimică borzeșteană. Ea funcționează în limite normale, rod al strălucimii constructorilor și montajorilor de a executa lucrări de foarte bună calitate și al priceperii cu care muncesc petrochimicii de aici. ● Instalația „normal parafină” de la Uzina de petrol, care va realiza materie primă necesară fabricării detergenților, se află cu două luni în devans față de graficele de execuție. ● Funcționează de două luni de zile la parametri corespunzător și cazanul 13 pe carbune de la CET II Borzești, care

furnizează o însemnată cantitate de energie electrică și termică. În stadiu avansat se află aici lucrările la turbina 5 de 50 MW. ● Membrii cercului de desen „Ion Diaconescu” pictează la Centrul de fabricație Borzești. Inițiativa a doi imoși onesteni (prof. Gh. Mocanu și ing. Ion Știrbei) merită toate laudele. Copiii desenează

● Ladea
ȘCOALA ARDELEANĂ
(COPERTA I)

ză cu multă măiestrie, pe pereții interiori ai noului sediu administrativ al acestei unități economice borzeșene, scene inspirate din faptele de viteji: ale eroilor luptelor de la Mărășești și Oituz, Elena de stomatologie infantilă din Iași și holul Școlii nr. 5 din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej poartă de asemenea, amprenta talentului copiilor desenaților onesteni, care au decorat cu mîna pereții ce li s-au repartizat pentru înfrumusețare. ● Muzica și istoria muzicii”. Sub acest generic dr. Dorin Speranția prezintă, la casa de cultură din municipiu, în cadrul cursurilor inițiate de Universitatea cultural-științifică, creații ale marilor muzicieni ai lumii. Recent au fost prezen-